

3. Шленов, Ю., Мосичева, И., Шестак, В. Непрерывное образование в России / Ю. Шленов, И. Мосичева, В. Шестак // Высшее образование в России. – 2005. – № 3. – С. 36 – 49.

*Духаніна Н.М.
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут
ім. Ігоря Сікорського”
м. Київ, Україна
e-mail: voytkonn@gmail.com*

Використання технологій у іншомовній підготовці студентів

Сьогодні інформаційно-комунікаційні технології стали невід'ємною частиною нашого життя, вони кардинально змінили способи нашого спілкування, соціальної взаємодії. Їх використання в освіті надає нові можливості, ставить нові завдання, сприяє збільшенню кількості відкритих освітніх ресурсів. Для суб'єктів навчального процесу дані можливості максимально забезпечують різноманіття інформаційно-освітніх потреб навчальної діяльності, підвищують мотивацію до навчання, розширюють пізнавальні можливості особистості, розвивають творчі здібності.

Система навчання із використанням ІКТ спрямована не лише на формування репродуктивних навичок, що зводяться до вміння запам'ятовувати і відтворювати інформацію, а й оволодіння особистістю знаннями, вміннями і навичками, необхідних для сприйняття, інтерпретації, аналізу, оцінки медіапродукції, створення якісних медіатекстів як конструктивної форми міжмовної і міжкультурної комунікації.

Використання ІКТ у навчальному процесі дає можливість студентам вивчати іноземну мову використовуючи звичні та зручні для них технічні засоби (мобільні пристрої, планшети, комп'ютерне обладнання, програмні забезпечення), надає вільний доступ до інформаційних ресурсів Інтернету (пошукові системи, web-сайти, бази даних, електронні бібліотеки), що ефективно сприяє реалізації освітніх цілей і завдань.

Основними засадами щодо використання ІКТ викладачами іноземної

мови є:

- доступ до автентичних матеріалів, що виступають ефективним засобом оволодіння навичками усного та писемного мовлення, дають можливість дізнатися про особливості культури, традиції країни, мова якої вивчається;

- більша різноманітність освітнього контенту;
- можливість спілкування із зовнішнім світом;
- реалізація особистісно орієнтованого підходу до навчання іноземних

мов;

- нові умови для самоосвіти та створення індивідуальних траєкторій навчання, розвиток у студентів здатності працювати самостійно;

- викладачі та студенти можуть спільно планувати і організовувати курс навчання, що дозволяє студентам впливати на вибір освітнього контенту;

- є альтернативою традиційним методам;

- співпраця студентів один з одним та з викладачем за допомогою Інтернету. [2]

Таким чином, застосування ІКТ під час практичних занять, самостійної роботи студентів, не тільки сприяє розвитку мовних здібностей студентів, а й інтерактивності, індивідуалізації процесу навчання, забезпечує перехід від пасивного використання готових програм, текстів, матеріалів до самостійного створення контенту.

Сучасні методики викладання іноземних мов передбачають використання Інтернет-технологій, які поділяються за такими категоріями: інтерактивні Інтернет-технології (інтерактивні сайти, сайти з мультимедіа, подкастинг); засоби дво- або багатосторонньої комунікації (блог, ICQ, e-mail, чат, форум, соціальні мережі, списки розсилки); інформаційні Інтернет-технології (групи новин, веб-портфоліо, вікі-енциклопедії, інформаційні сайти, електронні посібники, електронна бібліотека); допоміжні Інтернет-технології у вивченні іноземної мови (онлайн-словники, онлайн-перекладачі) [3].

На нашу думку, найбільш ефективними інтернет-засобами у процесі викладання іноземних мов є вебінари, блоги, форуми, чати, подкасти, які

доповнюють традиційні методи навчання і забезпечують досягнення цілей, в залежності від потреб студентів або вимог навчальної програми.

А. А. Драгунова характеризує блог як інтернет-сайт, де запис ведеться в хронологічному порядку, а відображається в зворотному порядку. Структура блога включає в себе три ключові елементи: тему, текст і посилання [5]. У блогах відвідувачі мають можливість залишати відгуки та коментарі. Публікації відгуків, коментарів, есе в блозі змінюють ставлення студентів до їх написання, сприяють більш якісному оформленню відповіді, оскільки передбачають оцінку і, можливо, критику з боку не тільки викладача, одногрупників, а й інших читачів. Такий вид навчальної діяльності є корисним для студентів, оскільки дає змогу не тільки ознайомитися з лексико-граматичним матеріалом і особливостями ведення дискусії, але й дає можливість застосувати на практиці свої знання з іноземної мови у процесі обговорення. Існує кілька видів блогів, що використовуються в процесі навчання іноземної мови: блог викладача, блог академічної групи, індивідуальні блоги. Таким чином, студенти не обмежуються лише написаннями коментарів, але й мають можливість створювати та вести власні блоги іноземною мовою.

Форум визначають як набір віртуальних конференцій для обговорення певних тем. Чат, на відміну від форуму, використовується для спілкування за допомогою обміну повідомленнями в режимі реального часу. Форуми та чати забезпечують велику кількість співрозмовників, залучають аудиторію до живої дискусії, що стимулює студентів активно використовувати словниковий запас, грамотно будувати висловлювання відповідно до заданої теми, формується іншомовна писемна компетентність.

Отже, використання блогів, форумів та чатів у навчанні іноземних мов надає учасникам спілкування низку переваг та можливостей: інформування учасників; доступ до автентичного мовного середовища; організація онлайн-дискусій; подолання комунікативного бар'єру; можливість у спілкуванні з носіями мови; формування культури спілкування у мережі;

підвищення мотивації до оволодіння мовленнєвими навичками та використання їх у реальному спілкуванні.

Особливе місце серед інтернет-засобів для вивчення іноземної мови займає подкастинг. Подкасти – аудіо- та відеофайли у стилі радіо- і телепередач в мережі Інтернет, які можна завантажити в мобільний телефон або планшет і слухати в будь-який зручний для користувача час. Як правило, подкасти мають певну тематику і періодичність виходу, створюються радіостанціями, телеканалами, окремими творчими людьми (подкастерами). В мережі Інтернет представлено бази безкоштовних іншомовних онлайн-подкастів як професійної, так і загальної спрямованості, які сприяють удосконаленню навичок і вмінь розуміння іншомовного мовлення на слух, дають змогу студенту практикувати інтонацію, ритм і вимову, збагачують лексичний словник, сприяють удосконаленню граматичних навичок та розвитку усного і писемного мовлення.

Виокремлюють три основних типи подкастів: аудіоподкаст, відеоподкаст, скрінкаст. Скрінкастинг (англ. screen — екран и англ. broadcasting — передача) — жанр подкастинга, сенс якого полягає в трансляції для широкої аудиторії відеопотоку із записом того, що відбувається на екрані комп'ютера автора. Додатково накладаються аудіокоментарі й текстові блоки з поясненням того, що відбувається [1].

У процесі вивчення іноземних мов використовують автентичні подкасти; подкасти, створені викладачами для своїх студентів; студентські подкасти, які можуть використовуватись як у якості додаткової інформації до теми, що вивчається, так і для повторення пройденого матеріалу. Також можна класифікувати подкасти за наступними критеріями: 1) в залежності від варіанта англійської мови, що був представлений в подкасті; 2) спеціалізовані, в залежності від тематичної спрямованості подкаста; 3) в залежності від рівня мовної підготовки цільової аудиторії подкастів [1].

Основні переваги застосування подкастів: легкість у використанні; доступність та безкоштовність; інформативність; актуальність навчального

матеріалу; різноманітність тем та різнорівневність; удосконалення навичок аудіювання на основі автентичних подкастів; розвиток творчих здібностей студентів (створення власних подкастів).

Таким чином, використання ІКТ у іншомовній підготовці студентів дозволяє викладачам і студентам ефективно взаємодіяти в єдиному інформаційному просторі, здійснювати іншомовну комунікацію, удосконалювати знання та вміння з іноземної мови.

Література:

1. Балтіна О. Б. Подкасти як засіб вивчення та викладання англійської мови [Електронний ресурс] / О. Б. Балтіна. – Режим доступу: <http://ea.donntu.org:8080/jspui/bitstream/>
2. Герасименко Т.Л. SMART-технологии (вебинар и социальные сети) в преподавании иностранного языка в неязыковом вузе [Электронный ресурс] / Т.Л. Герасименко, И.В. Грубин, Т.М. Гулая, О.М. Жидкова, С.А. Романова. – Режим доступа: <http://www.library.fa.ru/files/Gersimenko.pdf>
3. Грітченко І. А. Використання Інтернет-технологій у процесі підготовки майбутніх учителів іноземної мови у ВНЗ / І. А. Грітченко – Умань: СПД Жовтий, 2014. – 72 с.
4. Данилюк С.С. Подкаст як засіб формування професійної компетентності сучасних фахівців / С. С. Данилюк // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. - 2014. - Вип. 34. - С. 153-160.
5. Драгунова А. А. Использование технологии блогов на практических занятиях по английскому языку // Филологические науки. Вопросы теории и практики. - Тамбов: Грамота, 2013. № 12 (30). Ч. II. С. 61-63.

*Кальниченко Н.М.
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна
м. Харків, Україна
e-mail: kalnychenko@ukr.net*

Формування соціокультурної компетенції у студентів при навчанні українській/ російській мові як іноземній

Європейська концепція навчання іноземним мовам в останні десятиліття як мету навчання висуває міжкультурну компетенцію. Необхідність глибшого вивчення світу носіїв мови сьогодні є однією з актуальних проблем у викладанні іноземної мови. Вивчення іноземної мови передбачає не поділ на